

AI-Index

Inleiding

In het onderwijs werken we met de AI-index¹. Dat is een schaal van 5 niveaus waarin staat aangegeven in welke mate je gebruik mag maken van AI.

Inhoudsopgave

- AI-index	p. 2
- AI-index supplement voor kandidaten	p. 3
- Toelichting gebruik AI-index	p. 4
- Prompt log	p. 5
- Bronvermelding bij gebruik van AI	p. 5

¹ Bron: Universiteit Utrecht, [AI-index voor studenten - AI-beleid - Universiteit Utrecht](#). De AI-index is aangepast naar de context van het NIPV.

AI-index

Deze AI-index is cumulatief. Dit betekent dat wanneer AI-gebruik is toegestaan op een gespecificeerd niveau, het toegestane AI-gebruik van de niveaus daaronder ook gelden, m.u.v. niveau 1. *Voorbeeld: AI is bij een proeve-onderdeel toegestaan voor het genereren van content (niveau 4), dan is AI daarmee ook toegestaan voor planning, brainstorming, bewerking en feedback (niveau 2 en 3).*

1	Het gebruik van AI is niet toegestaan bij het proeve-onderdeel	AI mag op geen enkel moment in het proeve-onderdeel worden gebruikt. - Kandidaten* mogen geen enkele vorm van AI-hulp gebruiken bij het maken of uitvoeren van het proeve-onderdeel - Kandidaten moeten vertrouwen op hun eigen begrip, redeneringsvermogen en vaardigheden om het werk te voltooien.	Er is geen AI-verklaring vereist.
2	AI-gebruik toegestaan voor planning en brainstormen	AI-gebruik is toegestaan voor brainstorm en planning. Er is geen AI-bewerking en AI-generatie toegestaan in het definitieve werk van de kandidaat. Het werk dient volledig de eigen creatie van de kandidaat te zijn. - AI kan worden gebruikt voor de eerste brainstorm, het opstellen van een schets en het vooronderzoek van een onderwerp of thema, maar alleen wanneer de beoordeling van deze specifieke competenties en/of vaardigheden zelf geen deel uitmaken van het examen/de toets. - De rol van AI moet strikt beperkt blijven tot het ondersteunen van het eigen denkvermogen van kandidaten.	Voeg een AI-verklaring toe (welke AI-tools zijn gebruikt en waarom). Het wordt aanbevolen om een overzicht bij te houden van de AI-prompts die in het proeve-onderdeel zijn gebruikt of om de geheugenfunctie in de AI-tool te gebruiken om de prompts en de uploadgeschiedenis op te slaan.
3	AI-gebruik toegestaan voor bewerking en feedback	AI-bewerking is toegestaan in het definitieve werk van de kandidaat. - AI kan worden gebruikt om de duidelijkheid of kwaliteit van het eigen werk van kandidaten (tekst, code, afbeeldingen enz.) te verbeteren. - AI-feedback kan bijvoorbeeld worden gebruikt om de schrijfstijl te verbeteren of fouten te vinden in de argumentatie van een kandidaat. - AI mag niet worden gebruikt om inhoud te genereren.	Voeg een AI-verklaring toe (welke AI-tools worden gebruikt en waarom) en pas bronvermelding toe indien van toepassing. Het is verplicht om een overzicht bij te houden van de AI-prompts die in het proeve-onderdeel zijn gebruikt, voor het geval de examencommissie (TEC) hierom vraagt. Je kunt de geheugenfunctie in de AI-tool gebruiken om de prompts en de uploadgeschiedenis op te slaan.
4	AI-contentgeneratie toegestaan voor specifieke taken	AI-gebruik voor het genereren van inhoud is toegestaan in (delen van) het definitieve werk van de kandidaat. AI-gegenereerde content is toegestaan voor (delen van) het proeve-onderdeel, gespecificeerd in de toetswijzer/instructie.	Voeg een AI-verklaring toe (welke AI-tools worden gebruikt en waarom) en pas bronvermelding toe indien van toepassing. Het is verplicht om een overzicht bij te houden van de AI-prompts die het proeve-onderdeel zijn gebruikt, voor het geval de examencommissie (TEC) hierom vraagt. Je kunt de geheugenfunctie in de AI-tool gebruiken om de prompts en de uploadgeschiedenis op te slaan.
5	AI-gebruik is volledig toegestaan	Het gebruik van AI is volledig toegestaan zoals gespecificeerd in de instructie van het proeve-onderdeel. - Kandidaten kunnen geïnstrueerd worden om volledig gebruik te maken van AI-tools en door AI gegenereerde content, zoals dit in het proeve-onderdeel gespecificeerd is. - Het gebruik van AI is onderdeel van de opdracht.	Voeg een AI-verklaring toe (welke AI-tools worden gebruikt en waarom) en pas bronvermelding toe indien van toepassing. Het is verplicht om een overzicht bij te houden van de AI-prompts die in het proeve-onderdeel zijn gebruikt, voor het geval de examencommissie (TEC) hierom vraagt. Je kunt de geheugenfunctie in de AI-tool gebruiken om de prompts en de uploadgeschiedenis op te slaan.

AI-index supplement voor kandidaten

Deze AI-index is cumulatief. Dit betekent dat wanneer AI-gebruik is toegestaan op een gespecificeerd niveau, het toegestane AI-gebruik van de niveaus daaronder ook gelden, m.u.v. niveau 1. *Voorbeeld: AI is bij een proeve-onderdeel toegestaan voor het genereren van content (niveau 4), dan is AI daarmee ook toegestaan voor planning, brainstorming, bewerking en feedback (niveau 2 en 3).*

	AI-index	Voorbeelden
1	Het gebruik van AI is niet toegestaan bij het proeve-onderdeel	Doorgaans toegestaan - Het gebruik van een spellingscontrole Doorgaans niet toegestaan - AI gebruiken om oplossingen voor de opdracht te genereren - AI gebruiken voor het plannen en doordenken van problemen - AI gebruiken voor onderzoek - AI gebruiken voor het genereren van teksten die onderdeel worden van het eindproduct
2	AI-gebruik is toegestaan voor brainstorm en planning. Er is geen AI-bewerking en AI-generatie toegestaan in het definitieve werk van de kandidaat. Het werk dient volledig de eigen creatie van de kandidaat te zijn.	Doorgaans toegestaan 'Denken met AI', ook wel bekend als chatten met AI-tools om de opdracht beter te begrijpen - AI om uitleg en context vragen - AI-suggesties gebruiken om inspiratie op te doen - AI gebruiken om te 'brainstormen', bijvoorbeeld ideeën voor een onderzoek of project - AI-zoekmachines gebruiken om relevante artikelen te vinden - AI-gegenereerde samenvattingen van artikelen gebruiken om je te oriënteren of om snel een overzicht van de inhoud te krijgen - De rol van AI moet strikt beperkt blijven tot het ondersteunen van het eigen denkvermogen van kandidaten. Doorgaans niet toegestaan - AI gebruiken om oplossingen voor de opdracht te genereren - AI gebruiken om feedback te vragen op je werk en dit vervolgens met de suggesties te verbeteren - AI gebruiken voor beeldbewerking, videobewerking, ontwerp of lay-out van een document
3	AI-bewerking en feedback is toegestaan in het definitieve werk van de kandidaat.	Doorgaans toegestaan - AI om feedback vragen op je werk - AI gebruiken om verbeteringen voor te stellen voor je werk (denk aan argumentatie, tekortkomingen, onderwerpen die moeten worden opgenomen, enz.) - AI gebruiken om een woord of zin te herformuleren - AI gebruiken voor beeldbewerking, videobewerking, ontwerp of lay-out van een document Doorgaans niet toegestaan - AI gebruiken om oplossingen voor de opdracht te genereren - AI gebruiken om argumenten te genereren die je vervolgens overneemt in je eindproduct
4	AI-gebruik voor het genereren van inhoud is toegestaan in (delen van) het definitieve werk van de kandidaat.	Doorgaans toegestaan - AI gebruiken om oplossingen voor de opdracht te genereren voor gespecificeerde onderdelen - AI gebruiken voor het genereren van audio, video, afbeeldingen, enz. Doorgaans niet toegestaan - AI gebruiken om oplossingen te genereren voor het proeve-onderdeel
5	Het gebruik van AI is volledig toegestaan zoals gespecificeerd in de instructie van het proeve-onderdeel.	Doorgaans toegestaan - AI gebruiken om oplossingen voor de opdracht te genereren - AI gebruiken voor het genereren van audio, video, afbeeldingen, enz.

Dit supplement bevat voorbeelden als toelichting ter verduidelijking van de 5 niveaus van de AI-index. Deze voorbeelden zijn niet uitputtend en dienen ter illustratie.

Kandidaten kunnen geen rechten ontleen aan dit kader.

De instructie in de toetswijzer is altijd leidend. Kandidaten moeten altijd voldoen aan het OER en de Uitvoeringsregeling Onregelmatigheden en Fraude Brandweeronderwijs (brandweeropleidingen) of het ER en de NIPV Uitvoeringsregeling Onregelmatigheden en Fraude (overige opleidingen).

Toelichting gebruik AI-index

Bekijk pagina 5 van dit document voor een toelichting op de registratie van **prompt logs** en **bronvermelding van AI**.

Niveau 1 (geen AI):

- Je hoeft geen AI-verklaring in te leveren.
- Je hoeft geen prompt log bij te houden.

Niveau 2 (AI voor planning en brainstormen):

- Bewaar de prompt logs die je hebt toegepast. Zet hiervoor de geheugenfunctie aan in de AI-tool en verwijder jouw zoekopdrachten/prompts niet tot 4 maanden na het ontvangen van jouw examenuitslag.
- Lever de AI-verklaring als apart document in bij jouw eindproduct in de ELO.

Niveau 3 (AI voor bewerking en feedback):

- Bewaar de prompt logs die je hebt toegepast. Zet hiervoor de geheugenfunctie aan in de AI-tool en verwijder jouw zoekopdrachten/prompts niet tot 4 maanden na het ontvangen van jouw examenuitslag.
- Lever de AI-verklaring als apart document in bij jouw eindproduct in de ELO.
- Voor bewerkte tekst: vermeld de gebruikte AI-tools in de lopende tekst of als voetnoot.

Niveau 4 (AI voor het genereren van content voor specifieke taken):

- Bewaar de prompt logs die je hebt toegepast. Zet hiervoor de geheugenfunctie aan in de AI-tool en verwijder jouw zoekopdrachten/prompts niet tot 4 maanden na het ontvangen van jouw examenuitslag.
- Lever de AI-verklaring als apart document in bij jouw eindproduct in de ELO.
- Voor gegenereerde tekst: vermeld de gebruikte AI-tools in de lopende tekst of als voetnoot.
- Voor gegenereerde afbeeldingen, audio of video: vermeld de gebruikte AI-tools in het bijschrift.

Niveau 5 (AI volledig onderdeel van het proeve-onderdeel):

- Bewaar de prompt logs die je hebt toegepast. Zet hiervoor de geheugenfunctie aan in de AI-tool en verwijder jouw zoekopdrachten/prompts niet tot 4 maanden na het ontvangen van jouw examenuitslag.
- Lever de AI-verklaring als apart document in bij jouw eindproduct in de ELO.
- Voor gegenereerde tekst: vermeld de gebruikte AI-tools in de lopende tekst of als voetnoot.
- Voor gegenereerde afbeeldingen, audio of video: vermeld de gebruikte AI-tools in het bijschrift.

Prompt log

Als je AI gebruikt voor jouw examen-/toetsopdracht, bewaar je de prompts/vragen die je aan de AI-tool gegeven hebt en de output die je terug hebt gekregen. Een overzicht van de prompt wordt ook wel **prompt log** genoemd. Prompt logs hoeven niet ingeleverd te worden bij je eindproduct. Wel moeten ze worden verstrekt op verzoek van een examiner of Bureau TEC. Praktisch betekent dit dat je de geheugenfunctie in de AI-tool aanzet (dit staat vaak al standaard aan). Een voorbeeld van een prompt log:

Datum	Prompt	Output
06-07-2026	"Vat dit rapport samen in 200 woorden."	Samenvatting ontvangen
06-07-2026	"Ontwerp een les van 45 minuten over crisiscommunicatie."	Lesplan ontvangen

Bronvermelding bij gebruik van AI

Een AI-tool wordt niet beschouwd als een auteur, omdat het geen controleerbare bron is. Je verwijst in teksten dus niet als volgt: *'Copilot (2026) schrijft...'*.

Als je een AI-tool gebruikt voor het genereren/bewerken van teksten of afbeeldingen, vermeld je dit in de lopende tekst of in het voetschrift van de afbeelding:

1. Welke tool
2. Welke datum
3. Waarvoor gebruikt

Voorbeelden:

'Voor het structureren van deze paragraaf is gebruikgemaakt van Microsoft Copilot (GPT-5-chatmodel, 25 juni 2026).'

'Deze afbeelding is gegenereerd met behulp van een AI-tool (Copilot Image Generator, 8 september 2026).'